

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 6 grudnia 2019 r.

Poz. 2368

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 25 listopada 2019 r.

w sprawie zarządzenia środków podejmowanych w związku z ryzykiem wystąpienia wysoce zjadliwej grypy ptaków²⁾

Na podstawie art. 48a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r. poz. 1967) zarządza się, co następuje:

§ 1. Główny Lekarz Weterynarii:

- 1) wykonuje zadania lub czynności określone dla państwa członkowskiego Unii Europejskiej w art. 3, art. 4 ust. 1 i 6, art. 6–8 oraz art. 10 decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2018/1136 z dnia 10 sierpnia 2018 r. w sprawie środków zmniejszających ryzyko i wzmocnionych środków bezpieczeństwa biologicznego oraz systemów wczesnego wykrywania w związku z ryzykiem stwarzanym przez dzikie ptactwo w odniesieniu do przenoszenia wirusów wysoce zjadliwej grypy ptaków na drób (Dz. Urz. UE L 205 z 14.08.2018, str. 48), zwanej dalej „decyzją nr 2018/1136”;
- 2) informuje na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Weterynarii oraz za pomocą innych dostępnych form przekazu o określeniu i zniesieniu obszarów, o których mowa w art. 3 ust. 1 decyzji nr 2018/1136.

§ 2. Powiatowy lekarz weterynarii lub wojewódzki lekarz weterynarii:

- 1) wykonuje zadania lub czynności określone dla państwa członkowskiego Unii Europejskiej w art. 4 ust. 2 i 5 oraz art. 5 decyzji nr 2018/1136;
- 2) na obszarach, o których mowa w art. 3 ust. 1 decyzji nr 2018/1136, w zależności od sytuacji epizootycznej na bieżąco monitorowanej na danym obszarze, wprowadza zakazy, o których mowa w art. 4 ust. 4 decyzji nr 2018/1136, a w przypadku wojewódzkiego lekarza weterynarii – występuje on z wnioskiem do wojewody o wprowadzenie tych zakazów.

§ 3. W przypadku stwierdzenia wirusa wysoce zjadliwej grypy ptaków w próbkach pobranych od dzikiego ptactwa lub z ich odchodów oraz podwyższonego ryzyka wprowadzenia wirusa do gospodarstw lub możliwego zagrożenia dla zdrowia publicznego, powiatowy lekarz weterynarii może określić obszar, na którym może wprowadzić dodatkowe tymczasowe środki, o których mowa w art. 9 ust. 1 decyzji nr 2018/1136.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 21 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: wz. *S. Giżyński*

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 2258).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie wdraża decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2018/1136 z dnia 10 sierpnia 2018 r. w sprawie środków zmniejszających ryzyko i wzmocnionych środków bezpieczeństwa biologicznego oraz systemów wczesnego wykrywania w związku z ryzykiem stwarzanym przez dzikie ptactwo w odniesieniu do przenoszenia wirusów wysoce zjadliwej grypy ptaków na drób (Dz. Urz. UE L 205 z 14.08.2018, str. 48).

Grypa ptaków

Mając na uwadze aktualną sytuację epizootyczną w odniesieniu do wysoce zjadliwej grypy ptaków, a przede wszystkim stwierdzone nadal ogniska tej choroby w stadach drobiu i przypadki u ptaków dzikich na terenie Polski, Powiatowy Lekarz Weterynarii w Biłgoraju informuję, że wystąpienie grypy ptaków łączy się z bardzo dużymi stratami ekonomicznymi spowodowanymi padnięciami drobiu, kosztami likwidacji i odszkodowań, a także wstrzymaniem obrotu i eksportu drobiu, jaj, mięsa drobiowego i przetworów. Dlatego tak ważne jest skuteczne zapobieganie, szybka i właściwa reakcja hodowców drobiu w przypadku podejrzenia choroby.

Grypa ptaków jest chorobą zakaźną zwierząt, wywoływaną przez wirusy o różnej patogenności. Na zakażenie grypą ptaków podatne są prawie wszystkie gatunki ptaków zarówno domowych (drób) jak i wolno żyjących. Objawy kliniczne są mało charakterystyczne, zróżnicowane i uzależnione przede wszystkim od zjadliwości wirusa, gatunku i wieku ptaków.

Do podstawowych objawów grypy ptaków należą depresja, gwałtowny spadek /utrata produkcji jaj, miękkie skorupy jaj, objawy nerwowe, obrzęk i zasinienie grzebienia i dzwonek, silne łzawienie, obrzęk zatok podoczodołowych, kichanie i duszność, biegunka. Padnięcia mogą być nagłe, bez widocznych objawów, ze śmiertelnością dochodzącą do 100% u ptaków grzebiących (najbardziej wrażliwe są kury, indyki).

Rozprzestrzenianie się choroby następuje poprzez kontakt bezpośredni ptaków zdrowych z chorymi oraz poprzez zakażoną paszę, wodę, wyposażenie, środki transportu i obornik oraz osoby obsługujące drób.

Należy zwrócić szczególną uwagę na fakt, że wirusa wywołujący grypę ptaków charakteryzuje się wyjątkowo wysokim stopniem zaraźliwości i rozwija się wśród niespecyficznych objawów takich jak: apatia, zmniejszone pobieranie paszy i wody, spadek produkcji czy też może go również charakteryzować wyjątkowo umiarkowana śmiertelność chorych ptaków.

Ponieważ dzikie ptaki wędrowne są potencjalnym źródłem zakażenia bardzo istotnym jest pozyskiwanie z kół łowieckich i służby leśnej informacji o zwiększonych upadkach dzikich ptaków w jednym miejscu i czasie.

Zapobiegania grypie ptaków polega na:

- zachowaniu szczególnej ostrożności podczas chowu drobiu na wolnym powietrzu oraz utrzymywaniu w gospodarstwie ptaków o zróżnicowanym wieku
- zapobieganiu korzystania drobiu z wód powierzchniowych
- zachowaniu szczególnej ostrożności przy położeniu gospodarstw w pobliżu zbiorników wodnych, miejsc gromadzenia się ptaków dzikich czy miejsc odpoczynku ptaków wędrownych.
- przestrzeganiu zasad bioasekuracji i niezwłocznym reagowanie na sygnały mogące świadczyć o podejrzeniu wystąpienia grypy ptaków.

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2018/1136

z dnia 10 sierpnia 2018 r.

w sprawie środków zmniejszających ryzyko i wzmocnionych środków bezpieczeństwa biologicznego oraz systemów wczesnego wykrywania w związku z ryzykiem stwarzanym przez dzikie ptactwo w odniesieniu do przenoszenia wirusów wysoce zjadliwej grypy ptaków na drób

(notyfikowana jako dokument nr C(2018) 5243)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Rady 2005/94/WE z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie wspólnotowych środków zwalczania grypy ptaków i uchylającą dyrektywę 92/40/EWG ⁽¹⁾, w szczególności jej art. 3 i art. 63 ust. 3,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Grypa ptaków jest wirusową chorobą zakaźną ptaków, w tym drobiu. Zakażenie drobiu wirusem grypy ptaków powoduje rozwój jednej z dwóch głównych postaci tej choroby, o różnej zjadliwości. Postać o niskiej zjadliwości wywołuje zwykle łagodne objawy, natomiast postać o wysokiej zjadliwości jest przyczyną bardzo wysokiej upadkowości u większości gatunków drobiu. Choroba ta może mieć bardzo poważny wpływ na zdrowie ptactwa domowego i dzikiego oraz na rentowność hodowli drobiu.
- (2) W dyrektywie 2005/94/WE określono minimalne środki kontroli, które należy stosować w przypadku wystąpienia ogniska tej choroby u drobiu lub innych ptaków żyjących w niewoli, oraz przewidziano pewne środki zapobiegawcze dotyczące nadzoru i wczesnego wykrywania grypy ptaków.
- (3) Dzikie ptactwo, w szczególności migrujące ptactwo wodne, uznawane jest za naturalnego nosiciela wirusów grypy ptaków o niskiej zjadliwości, które przenosi ono zwykle bez wykazywania oznak tej choroby w czasie swoich sezonowych migracji. Od 2005 r. obserwuje się jednak, że wirusy wysoce zjadliwej grypy ptaków podtypu H5 mogą zakażać ptaki migrujące i być przez nie następnie przenoszone na duże odległości między kontynentami.
- (4) Występowanie wirusów grypy ptaków, w szczególności wirusów wysoce zjadliwej grypy, u dzikiego ptactwa stwarza stałe ryzyko bezpośredniego i pośredniego wprowadzenia tych wirusów do gospodarstw, w których utrzymuje się drób lub inne ptaki żyjące w niewoli, zwłaszcza podczas sezonowego przemieszczania się ptactwa migrującego, i ryzyko późniejszego rozprzestrzenienia się wirusa z zakażonego gospodarstwa do innych gospodarstw, co może spowodować znaczące straty ekonomiczne.
- (5) Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) przyjął w dniu 14 września 2017 r. kompleksową opinię naukową na temat grypy ptaków ⁽²⁾, potwierdzając, że ścisłe stosowanie środków bezpieczeństwa biologicznego odgrywa kluczową rolę w zapobieganiu przenoszenia wirusów wysoce zjadliwej grypy ptaków z dzikiego ptactwa na drób i inne ptaki żyjące w niewoli (opinia EFSA z 2017 r.).
- (6) Opinia EFSA z 2017 r. zawiera wykaz najistotniejszych środków bezpieczeństwa biologicznego, które należy stosować w sposób ciągły w różnych systemach hodowli drobiu, w tym w małych gospodarstwach. Stwierdzono w niej również, że niektóre ogólne zasady bezpieczeństwa biologicznego mają powszechne zastosowanie do gospodarstw drobiarskich, natomiast w celu zapewnienia optymalnej ochrony należy uwzględnić specyficzne cechy każdego gospodarstwa w oparciu o porady ekspertów.
- (7) W opinii EFSA z 2017 r. oceniono i określono zagrożenia wynikające z wprowadzenia wirusa wysoce zjadliwej grypy ptaków do gospodarstw drobiarskich, takie jak utrzymywanie razem kaczek i gęsi domowych z innymi gatunkami drobiu, oraz ryzyko związane z niektórymi działaniami, takimi jak wypuszczanie drobiu w celu odnowy populacji ptaków łownych, i zaproponowano środki mające na celu ograniczenie tych zagrożeń.

⁽¹⁾ Dz.U. L 10 z 14.1.2006, s. 16.

⁽²⁾ Dziennik EFSA 2017; 15(10):4991.

- (8) W opinii EFSA z 2017 r. stwierdzono, że nadzór bierny nad dzikim ptactwem jest najskuteczniejszym sposobem wczesnego wykrywania obecności wirusów wysoce zjadliwej grypy ptaków u dzikiego ptactwa, u którego zakażenie tym wirusem wiąże się z upadkowością, oraz zalecono pobieranie próbek od gatunków docelowych dzikiego ptactwa i przeprowadzanie badań laboratoryjnych u tych gatunków. Następnie EFSA opublikowała wykaz gatunków docelowych dzikiego ptactwa w sprawozdaniu naukowym na temat grypy ptaków zatwierdzonym w dniu 18 grudnia 2017 r. ⁽¹⁾.
- (9) W sprawozdaniu naukowym na temat grypy ptaków zatwierdzonym w dniu 22 marca 2018 r. ⁽²⁾ EFSA stwierdziła, że nie zgłoszono u ludzi żadnych przypadków zakażenia wirusem A(H5N8) lub nowo powstałymi wirusami A(H5N5) i A(H5N6) stanowiącymi wynik reasortacji wirusów A(H5) kładu 2.3.4.4 z lokalnymi wirusami europejskimi przekazującymi gen N5 lub N6. Wirusy A(H5N8), A(H5N5) i A(H5N6) uważa się za przystosowane głównie do gatunków ptaków.
- (10) W opinii EFSA z 2017 r. stwierdzono również, że w określonych sytuacjach epidemiologicznych państwa członkowskie mogą tymczasowo zaostrzyć niektóre środki zapobiegawcze wokół miejsca, w którym potwierdzono zakażenie wirusem wysoce zjadliwej grypy ptaków u dzikiego ptactwa lub jego obecność w odchodach tego ptactwa, w szczególności w celu dokonania oceny, czy doszło do przeniesienia wirusa do gospodarstw drobiarskich i czy skutecznie stosuje się środki bezpieczeństwa biologicznego w celu zapobiegania wprowadzeniu wirusa.
- (11) W celu określenia populacji ptaków, które są najbardziej zagrożone zakażeniem grypą ptaków, i zapewnienia skuteczności środków określonych w niniejszej decyzji niektóre środki zapobiegawcze powinny być zatem ukierunkowane na gospodarstwa, w których utrzymuje się drób.
- (12) W decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2017/263 ⁽³⁾ przewidziano środki zmniejszające ryzyko oraz wzmocnione środki bezpieczeństwa biologicznego w celu zmniejszenia ryzyka przenoszenia wirusów wysoce zjadliwej grypy ptaków z dzikiego ptactwa na drób przez zapobieganie bezpośrednim i pośrednim kontaktom między tymi populacjami oraz zobowiązano państwa członkowskie do określenia obszarów na ich terytorium szczególnie narażonych na ryzyko wprowadzenia wirusów wysoce zjadliwej grypy ptaków do gospodarstw, w których utrzymywany jest drób lub inne ptaki żyjące w niewoli („obszary wysokiego ryzyka”), biorąc pod uwagę między innymi sytuację epidemiologiczną i konkretne czynniki ryzyka. Ta decyzja wykonawcza obowiązywała do dnia 30 czerwca 2018 r.
- (13) Środki określone w decyzji wykonawczej (UE) 2017/263 należy zatem poddać przeglądowi, biorąc pod uwagę obecną sytuację epidemiologiczną drobiu, innych ptaków żyjących w niewoli i dzikiego ptactwa w Unii oraz w państwach trzecich istotnych pod względem ryzyka, opinię EFSA z 2017 r. i kolejne sprawozdania naukowe na temat grypy ptaków, a także doświadczenia państw członkowskich zdobyte podczas wdrażania środków określonych w tej decyzji wykonawczej.
- (14) W związku z ciągłym ryzykiem przenoszenia wirusa wysoce zjadliwej grypy ptaków przez zakażone dzikie ptactwo oraz ryzykiem wystąpienia ognisk tej choroby w gospodarstwach, w których utrzymywany jest drób lub inne ptaki żyjące w niewoli, w niniejszej decyzji należy zatem ustanowić uaktualnione środki, z uwzględnieniem wyników przeglądu decyzji wykonawczej (UE) 2017/263.
- (15) Doświadczenie zdobyte podczas wdrażania środków określonych w decyzji wykonawczej (UE) 2017/263 pokazuje, że konieczne są pewne odstępstwa od środków zmniejszających ryzyko i wzmocnionych środków bezpieczeństwa biologicznego, aby poszczególne państwa członkowskie mogły dostosować te środki do zmieniającej się sytuacji epidemiologicznej.
- (16) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią Stałego Komitetu ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

W niniejszej decyzji ustanawia się środki zmniejszające ryzyko, określone wzmocnione środki bezpieczeństwa biologicznego i systemy wczesnego wykrywania ryzyka stwarzanego przez dzikie ptactwo w odniesieniu do wprowadzenia wirusów wysoce zjadliwej grypy ptaków do gospodarstw oraz środki mające na celu zwiększenie świadomości właścicieli i innych osób działających w sektorze drobiarskim na temat takich zagrożeń oraz konieczności wdrożenia lub wzmocnienia środków bezpieczeństwa biologicznego w ich gospodarstwach.

⁽¹⁾ Dziennik EFSA 2017; 15(12):5141.

⁽²⁾ Dziennik EFSA 2018; 16(3):5240.

⁽³⁾ Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2017/263 z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie środków zmniejszających ryzyko i wzmocnionych środków bezpieczeństwa biologicznego oraz systemów wczesnego wykrywania w związku z ryzykiem stwarzanym przez dzikie ptactwo w odniesieniu do przenoszenia wirusów wysoce zjadliwej grypy ptaków na drób (Dz.U. L 39 z 16.2.2017, s. 6).

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej decyzji stosuje się definicje określone w art. 2 dyrektywy 2005/94/WE.

Artykuł 3

Określenie obszarów wysokiego ryzyka wprowadzenia i rozprzestrzenienia się wirusów wysoce zjadliwej grypy ptaków

1. Państwa członkowskie określają na swoim terytorium obszary, które są szczególnie narażone na ryzyko wprowadzenia wirusów wysoce zjadliwej grypy ptaków do gospodarstw („obszary wysokiego ryzyka”), z uwzględnieniem następujących kwestii:

- a) czynników ryzyka dotyczących wprowadzenia wirusów wysoce zjadliwej grypy ptaków do gospodarstw, w szczególności w odniesieniu do:
 - (i) ich położenia geograficznego na obszarach państw członkowskich, przez które przemieszczają się ptaki migrujące lub na których odpoczywają one w czasie migracji po przylocie na terytorium Unii, w szczególności przez północno-wschodnie i wschodnie szlaki migracyjne;
 - (ii) bliskości mokradel, stawów, bagien, jezior, rzek lub morza, w których mogą gromadzić się i odpoczywać ptaki migrujące, zwłaszcza z rzędów *Anseriformes* oraz *Charadriiformes*;
 - (iii) położenia geograficznego gospodarstw na obszarach o wysokim zagęszczeniu ptactwa migrującego, w szczególności ptactwa wodnego;
 - (iv) drobiu trzymanego w gospodarstwach na wolnym powietrzu, gdzie nie da się zapobiec kontaktowi między dzikim ptactwem a drobiem ani kontrolować tego kontaktu w wystarczający sposób;
 - (v) wykrycia w przeszłości i obecnie wirusów wysoce zjadliwej grypy ptaków u drobiu, innych ptaków żyjących w niewoli i dzikiego ptactwa;
 - b) czynników ryzyka rozprzestrzeniania się wirusów wysoce zjadliwej grypy ptaków w gospodarstwach oraz pomiędzy tymi gospodarstwami, w szczególności gdy:
 - (i) gospodarstwo znajduje się na obszarze o wysokim zagęszczeniu gospodarstw, w szczególności takich, w których utrzymuje się kaczki, gęsi i każdy drób z dostępem do wybiegów na wolnym powietrzu;
 - (ii) intensywność przemieszczania się pojazdów przewożących drób oraz osób na terenie gospodarstw i pomiędzy gospodarstwami, a także innych bezpośrednich i pośrednich kontaktów między gospodarstwami jest wysoka;
 - c) ocen ryzyka i doradztwa naukowego dotyczących znaczenia rozprzestrzeniania wirusów wysoce zjadliwej grypy ptaków przez dzikie ptactwo, przeprowadzonych przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) oraz przez krajowe i międzynarodowe organy oceny ryzyka;
 - d) wyników programów nadzoru prowadzonych zgodnie z art. 4 dyrektywy 2005/94/WE.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby zainteresowane strony działające w sektorze drobiarskim, w tym małe gospodarstwa, były informowane za pomocą najwłaściwszych środków o wyznaczeniu obszarów wysokiego ryzyka określonych zgodnie z ust. 1.
3. Państwa członkowskie stale monitorują zakres wyznaczanych obszarów wysokiego ryzyka.

Artykuł 4

Środki zmniejszające ryzyko i wzmocnione środki bezpieczeństwa biologicznego

1. Państwa członkowskie stale monitorują szczególną sytuację epidemiologiczną na swoim terytorium, uwzględniając również zagrożenia związane z wykryciem wysoce zjadliwej grypy ptaków u drobiu, innych ptaków żyjących w niewoli i dzikiego ptactwa w innych państwach członkowskich oraz blisko położonych państwach trzecich, a także oceny ryzyka, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. c).
2. Państwa członkowskie przyjmują odpowiednie i wykonalne środki na obszarach wysokiego ryzyka w celu zmniejszenia ryzyka przenoszenia wirusów wysoce zjadliwej grypy ptaków z dzikiego ptactwa na drób.
3. Środki zmniejszające ryzyko i wzmocnione środki bezpieczeństwa biologicznego powinny mieć na celu zapobieganie bezpośredniemu lub pośredniemu kontaktowi dzikiego ptactwa, w szczególności migrującego ptactwa wodnego, z drobiem, a zwłaszcza z kaczkami i gęsiami.

4. W zależności od oceny sytuacji epidemiologicznej, o której mowa w ust. 1, państwa członkowskie zakazują następujących działań na obszarach wysokiego ryzyka:

- a) utrzymywania kaczek i gęsi razem z innymi gatunkami drobiu, chyba że:
 - (i) ryzyko wprowadzenia wirusa uważane jest za nieistotne ze względu na charakterystykę gospodarstwa i stosowane środki zmniejszające ryzyko, które właściwy organ uznaje za wystarczające; lub
 - (ii) gatunki drobiu inne niż kaczki i gęsi są wykorzystywane jako zwierzęta wskaźnikowe zgodnie z postanowieniami właściwego organu;
- b) utrzymywania drobiu na wolnym powietrzu, chyba że:
 - (i) drób jest chroniony przed kontaktem z dzikim ptactwem za pomocą sieci, dachów, poziomych tkanin lub innych odpowiednich środków zapobiegających temu kontaktowi; lub
 - (ii) drób jest karmiony i pojony w zamkniętym pomieszczeniu lub w miejscu osłoniętym, które w dostateczny sposób uniemożliwia dostęp dzikiego ptactwa i tym samym zapobiega kontaktowi dzikiego ptactwa z pokarmem lub wodą przeznaczonymi dla drobiu;
- c) korzystania ze zbiorników wodnych znajdujących się na wolnym powietrzu w celach związanych z hodowlą drobiu; chyba że jest to wymagane ze względów związanych z dobrostanem zwierząt w przypadku niektórych gatunków drobiu i zbiorniki te są dostatecznie chronione przed dostępem dzikiego ptactwa;
- d) pojenia drobiu wodą pochodzącą ze zbiorników wód powierzchniowych, do których może mieć dostęp dzikie ptactwo; chyba że woda jest poddawana obróbce zapewniającej inaktywację wirusów grypy ptaków;
- e) gromadzenia drobiu i innych ptaków żyjących w niewoli na targach, pokazach, wystawach i imprezach kulturalnych; chyba że takie wydarzenia są organizowane i zarządza się nimi w taki sposób, że ryzyko przenoszenia wirusa przez potencjalnie zakażone ptaki na inne ptactwo jest ograniczone do minimum;
- f) wykorzystywania jako wabików ptaków rzędów *Anseriformes* oraz *Charadriiformes*; chyba że są wykorzystywane w ramach programu nadzoru pod kątem grypy ptaków prowadzonego zgodnie z art. 4 dyrektywy 2005/94/WE, projektów badawczych, badań ornitologicznych lub wszelkiej innej działalności dozwolonej przez właściwy organ;
- g) wypuszczania drobiu w celu odnowy populacji ptaków łownych; chyba że właściwe organy zezwolą na to, pod warunkiem że:
 - (i) działania te są prowadzone w oddzieleniu od innych gospodarstw; oraz
 - (ii) drób przeznaczony na odnowę populacji został przebadany wirusologicznie zgodnie z rozdziałem IV pkt 4 lit. a) podręcznika diagnostycznego dotyczącego grypy ptaków zawartego w załączniku do decyzji Komisji 2006/437/WE⁽¹⁾ i wyniki tego badania były negatywne, to znaczy nie stwierdzono obecności grypy ptaków w próbkach pobranych z każdej jednostki produkcyjnej w ciągu 48 godzin przed wypuszczeniem tego drobiu.

5. Państwa członkowskie mogą na podstawie regularnego przeglądu środków zgodnie z art. 5 rozszerzyć lub ograniczyć zakres i okres stosowania środków zmniejszających ryzyko oraz wzmocnionych środków bezpieczeństwa biologicznego, o których mowa w ust. 4.

6. Państwa członkowskie zachęcają sektor drobiarski do wspierania działań szkoleniowych w zakresie środków zmniejszających ryzyko i wzmocnionych środków bezpieczeństwa biologicznego dla właścicieli drobiu, do opracowania planów bezpieczeństwa biologicznego dla poszczególnych gospodarstw oraz do monitorowania stosowania środków bezpieczeństwa biologicznego.

Artykuł 5

Utrzymanie i przegląd środków zmniejszających ryzyko oraz wzmocnionych środków bezpieczeństwa biologicznego stosowanych na obszarach wysokiego ryzyka

1. Państwa członkowskie utrzymują środki stosowane zgodnie z art. 4 ust. 4 na obszarach wysokiego ryzyka przez okres, w którym na ich terytorium występuje zwiększone ryzyko wprowadzenia i rozprzestrzenienia wirusa wysoce zjadliwej grypy ptaków.

2. Państwa członkowskie regularnie dokonują przeglądu przyjętych na podstawie art. 4 ust. 4 środków w celu ich zmiany i dostosowania do aktualnej sytuacji epidemiologicznej, w szczególności w odniesieniu do ryzyka stwarzanego przez dzikie ptactwo.

⁽¹⁾ Decyzja Komisji 2006/437/WE z dnia 4 sierpnia 2006 r. zatwierdzająca podręcznik diagnostyczny dotyczący grypy ptaków, przewidziany w dyrektywie Rady 2005/94/WE (Dz.U. L 237 z 31.8.2006, s. 1).

3. Państwa członkowskie opierają przegląd, o którym mowa w ust. 2, na ocenie następujących czynników:
- rozwój sytuacji związanej z wystąpieniem choroby u dzikiego ptactwa, krzywa epidemiologiczna, a mianowicie liczba nowych przypadków zakażenia na jednostkę czasu, mapa przypadków wykrycia (wyniki pozytywne) i niewykrycia (wyniki negatywne) oraz dynamika zakażenia;
 - obecność migrujących i osiadłych gatunków dzikiego ptactwa, w szczególności tych zidentyfikowanych jako gatunki docelowe w odniesieniu do nadzoru pod kątem grypy ptaków;
 - występowanie ognisk wysoce zjadliwej grypy ptaków u drobiu i innych ptaków żyjących w niewoli, w szczególności w wyniku pierwotnego wprowadzenia wirusa od dzikiego ptactwa;
 - wykrycie wysoce zjadliwej grypy ptaków u drobiu, innych ptaków żyjących w niewoli i dzikiego ptactwa podczas stałych działań w zakresie nadzoru;
 - podtyp lub podtypy wirusa zjadliwej grypy ptaków, ewolucja wirusa i potencjalne znaczenie dla zdrowia człowieka;
 - sytuacja epidemiologiczna w zakresie wysoce zjadliwej grypy ptaków u dzikiego ptactwa, drobiu i innych ptaków żyjących w niewoli na terytorium blisko położonych państw członkowskich i państw trzecich oraz oceny ryzyka przeprowadzone przez EFSA oraz przez krajowe i międzynarodowe organy oceny ryzyka;
 - poziom wdrożenia i efektywność środków przewidzianych w niniejszej decyzji.

Artykuł 6

Podnoszenie świadomości

Państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie niezbędnych środków w celu podniesienia świadomości na temat ryzyka związanego z wprowadzeniem do gospodarstw wirusa wysoce zjadliwej grypy ptaków wśród zainteresowanych stron aktywnych w sektorze drobiarskim, w tym małych gospodarstw, oraz zapewnianie im w najbardziej odpowiedni sposób najważniejszych informacji na temat środków zmniejszających ryzyko i wzmocnionych środków bezpieczeństwa biologicznego, o których mowa w art. 4, w szczególności środków, które mają być stosowane na obszarach wysokiego ryzyka.

Państwa członkowskiej podnoszą również świadomość wśród grup zaangażowanych w działania związane z dziką przyrodą, w tym ornitologów, obserwatorów ptaków i myśliwych.

Artykuł 7

Systemy wczesnego wykrywania w stadach drobiu

- Państwa członkowskie wprowadzają lub wzmacniają istniejące systemy wczesnego wykrywania mające na celu szybkie informowanie właściwego organu przez właścicieli o wszelkich oznakach obecności wirusa wysoce zjadliwej grypy ptaków w stadach drobiu utrzymywanych w gospodarstwach znajdujących się na obszarach wysokiego ryzyka.
- Wśród właściwych parametrów wskazujących na prawdopodobne wystąpienie choroby, systemy, o których mowa w ust. 1, powinny co najmniej uwzględniać znaczący spadek spożycia paszy i wody oraz produkcji jaj, zaobserwowaną upadkowość i wszelkie objawy kliniczne lub zmiany pośmiertne stwarzające podejrzenie obecności wirusa wysoce zjadliwej grypy ptaków, z uwzględnieniem różnic tych parametrów między różnymi gatunkami drobiu i rodzajami produkcji.

Artykuł 8

Zwiększony nadzór nad dzikim ptactwem

- Państwa członkowskie zapewniają, aby zwiększony nadzór nad populacjami dzikiego ptactwa i dalsze monitorowanie padłych lub chorych ptaków prowadzone były zgodnie z wytycznymi dotyczącymi wdrażania programów nadzoru w zakresie ptasiej grypy u dzikiego ptactwa, określonymi w załączniku II do decyzji Komisji 2010/367/UE⁽¹⁾, przyjętymi zgodnie z art. 4 ust. 2 dyrektywy 2005/94/WE.
- Państwa członkowskie mogą zdecydować o ukierunkowaniu pobierania próbek i badań laboratoryjnych dzikiego ptactwa na gatunki i obszary geograficzne wcześniej niedotknięte wysoce zjadliwą grypą ptaków.

⁽¹⁾ Decyzja Komisji 2010/367/UE z dnia 25 czerwca 2010 r. w sprawie wdrożenia przez państwa członkowskie programów nadzoru w zakresie ptasiej grypy u drobiu i dzikiego ptactwa (Dz.U. L 166 z 1.7.2010, s. 22).

Artykuł 9

Dodatkowe środki tymczasowe w razie potwierdzenia występowania wysoce zjadliwej grypy ptaków u dzikiego ptactwa

1. W przypadku potwierdzenia występowania wirusa wysoce zjadliwej grypy ptaków w próbkach pobranych od jednego dzikiego ptaka lub większej ich liczby lub pochodzących z ich odchodów, jeżeli stwierdzono podwyższone ryzyko wprowadzenia wirusa do gospodarstw lub możliwe zagrożenie dla zdrowia publicznego, państwa członkowskie przyjmują dodatkowe środki tymczasowe w pobliżu obszaru, w którym potwierdzono występowanie wirusa, obejmujące:

- a) wdrożenie środków zmniejszających ryzyko i wzmocnionych środków bezpieczeństwa biologicznego zgodnie z art. 4;
- b) zwiększony nadzór nad dzikim ptactwem zgodnie z art. 8;
- c) w razie potrzeby dochodzenia epidemiologiczne i wizyty w gospodarstwach obejmujące, w stosownych przypadkach, pobieranie próbek i przeprowadzanie badań laboratoryjnych mających na celu wykrycie wysoce zjadliwej grypy ptaków;
- d) wprowadzenie i wzmocnienie systemów wczesnego wykrywania zgodnie z art. 7.

2. Państwa członkowskie mogą ograniczyć stosowanie niektórych spośród środków, o których mowa w ust. 1, jeżeli właściwy organ uzna, że ryzyko wprowadzenia wirusa wysoce zjadliwej grypy ptaków na pewnych częściach ich terytoriów lub do pewnych rodzajów gospodarstw jest znikome.

Artykuł 10

Obowiązki w zakresie zgodności i informowania

1. Państwa członkowskie zapewniają monitorowanie wdrożenia przez właścicieli oraz sektor drobiarski środków określonych w niniejszej decyzji.
2. Państwa członkowskie informują Komisję i inne państwa członkowskie w ramach Stałego Komitetu ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz o podejmowanych przez siebie środkach mających na celu zapewnienie zgodności z niniejszą decyzją.

Artykuł 11

Adresaci

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 10 sierpnia 2018 r.

W imieniu Komisji
Vytenis ANDRIUKAITIS
Członek Komisji